

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій

**Проблеми виконання кримінальних покарань
за законодавством України**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до семінарських занять для підготовки магістрів
за спеціальністю 081 «Право»

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
кримінального права та правосуддя
Протокол № 1 від 30.08. 2016 року

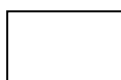
Чернігів ЧНТУ 2016

Проблеми виконання кримінальних покарань за законодавством України. Методичні вказівки до семінарських занять для підготовки магістрів за спеціальністю 081 «Право» / Укл.: Коломієць Н.В. – Чернігів: Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету. – 2016. – 28с.

Укладач: Коломієць Наталія Володимирівна, доцент кафедри кримінального права та правосуддя ЧНТУ, к.ю.н., доцент

Відповідальний за випуск: Головка Михайло Борисович, завідувач кафедри кримінального права та правосуддя, кандидат юридичних наук, доцент

Рецензент: Берднік Інна Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент, декан юридичного факультету Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Проблеми виконання кримінальних покарань за законодавством України»	4
1.1 Тематичний план навчальної дисципліни «Проблеми виконання кримінальних покарань за законодавством України»	4
1.2 Структура навчальної дисципліни	11
1.3.Методи поточного та підсумкового атестаційного контролю	12
2 ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	12
2.1 Тема 1. Кримінально-виконавча політика на сучасному етапі розвитку	13
2.2 Тема 2. Правове регулювання і порядок виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі	15
2.3 Тема 3. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі в колоніях різних рівнів безпеки	18
2.4 Тема 4. Особливості відбування покарання у виді позбавлення окремими категоріями засуджених	20
2.5 Тема 5 Теоретичні і практичні проблеми виправлення та ресоціалізації засуджених на сучасному етапі розвитку кримінально-виконавчої системи України	25
ДОДАТКИ	26
Додаток А – Орієнтовний перелік питань на залік	26

ПЕРЕДМОВА

Вивчення курсу «**Проблеми виконання кримінальних покарань за законодавством України**» є складовою частиною юридичної освіти при підготовці юристів. Разом з кримінальним, кримінально-процесуальним правом і кримінологією дана навчальна дисципліна входить в так званий кримінально-правовий комплекс, основною метою якого є формування у студентів знань політики держави в галузі боротьби зі злочинністю.

Завдання навчальної дисципліни - комплексне вивчення кримінально-виконавчого законодавства України, що регулює систему кримінально-виконавчих правовідносин у сфері виконання та відбування різних видів кримінальних покарань; засвоєння основних проблем кримінально-виконавчого права; формування теоретично і емпірично обґрунтованих уявлень про актуальні проблеми кримінально-виконавчої політики; формування навичок аналізу норм і інститутів кримінально-виконавчого законодавства України, кваліфікованого застосування їх на практиці; розвиток правового мислення, вміння критично обмірковувати проблемні питання.

Вивчення курсу закінчується складанням підсумкового іспиту.

1 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОБЛЕМИ ВИКОНАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ»

Тематичний план навчальної дисципліни «Проблеми виконання кримінальних покарань за законодавством України»

Змістовий модуль 1. Теоретичні проблеми кримінально-виконавчого права

Тема 1. Кримінально-виконавча політика на сучасному етапі розвитку

Кримінально-виконавча політика України як складова частина політики держави. Місце кримінально-виконавчої політики в політиці держави у сфері боротьби зі злочинністю, її співвідношення з кримінальною політикою. Цілі і завдання кримінально-виконавчої політики України. Вплив кримінально-виконавчої політики на кримінально-виконавче законодавство. Суб'єкти формування кримінально-виконавчої політики. Форми реалізації кримінально-виконавчої політики. Фактори, які визначають стратегію, основні напрямки формування і розвиток кримінально-виконавчої політики. Основні принципи кримінально-виконавчої політики. Стратегія та сучасні тенденції розвитку кримінально-виконавчої політики України.

Ознаки кримінально-виконавчого права як самостійної галузі права: предмет і методи правового регулювання, система норм. Поняття кримінально-виконавчого права, його функції і основні завдання у світі положень Конституції України. Зв'язок кримінально-виконавчого права з іншими галузями права.

Поняття принципів кримінально-виконавчого права. Джерела їх формування і значення для правового регулювання порядку і умов виконання кримінальних покарань. Система, зміст і правова форма закріплення принципів кримінально-виконавчого права (загальноправові, міжгалузеві, галузеві принципи).

Тема 2. Теоретичні проблеми кримінально-виконавчої системи України

Роль та місце органів і установ виконання покарань в системі правоохоронних органів. Види органів і установ виконання покарань. Кримінально-виконавчі установи, їх відмінність від місць тримання під вартою. Виправна колонія як основний вид кримінально-виконавчих установ. Органи держави, які виконують покарання без позбавлення волі, їх загальна характеристика.

Організаційні основи діяльності кримінально-виконавчих установ: структура, основи управління і фінансування. Апарати управління в системі органів і установ виконання покарань. Державна пенітенціарна служба України, її правове становище та завдання. Персонал органів і установ виконання покарань, його основні права та обов'язки. Реалізація вимог міжнародних актів про підвищений соціально-правовий захист персоналу органів і установ виконання покарань.

Міжнародний контроль за діяльністю органів і установ виконання покарань. Правові основи, форми і зміст контролю органів державної влади й органів місцевого самоврядування за діяльністю органів і установ виконання покарань. Судовий контроль за діяльністю органів і установ виконання покарань. Цілі і форми відомчого контролю. Прокурорський нагляд за дотриманням законів адміністрацією органів і установ виконання покарань. Підстави і порядок здійснення громадського контролю за діяльністю органів і установ виконання покарань. Повноваження і форми реагування суб'єктів нагляду і контролю на порушення законності, міри відповідальності винних.

Тема 3. Проблеми відповідності кримінально-виконавчого законодавства України міжнародним стандартам

Поняття і класифікація міжнародних нормативно-правових актів у сфері виконання покарань і поведження із засудженими. Характеристика основних міжнародних нормативно-правових актів у сфері виконання покарань і поведження із засудженими. Реалізація міжнародно-правових актів у

кримінально-виконавчому законодавстві України та у практиці виконання покарань в Україні. Правове регулювання виконання покарань в Європейських країнах.

Змістовий модуль 2. Проблеми виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі

Тема 4. Правове регулювання і порядок виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі

Особливості національної моделі пробації. Становлення та розвиток інституту пробації в зарубіжних країнах. Соціально-правова характеристика інституту пробації. Місце інституту пробації в міжнародних правових документах. Правові основи пробації та діяльності органу пробації. Поняття, мета, принципи та завдання пробації. Підстави та зміст пробації. Суб'єкти пробації та їх правовий статус. Особливості пробаційної діяльності щодо неповнолітніх. Організаційно-управлінська структура пробації. Правовий статус персоналу пробації та волонтерів. Взаємодія органу пробації з державними та недержавними інституціями.

Правове регулювання і порядок виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Органи, які виконують покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, їх задачі та функції. Обов'язки адміністрації організацій, в яких працюють засуджені. Обов'язки органів, уповноважених анулювати дозвіл на заняття певною діяльністю. Обчислення строків виконання покарання. Обов'язки засуджених до позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Відповідальність за невиконання вироку суду про позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Правове регулювання і порядок виконання покарання у виді громадських робіт. Органи, які виконують покарання у виді громадських робіт, їх задачі, функції та компетенція. Правовий статус засуджених до громадських робіт. Умови відбування покарання у виді громадських робіт. Обов'язки і заборони, встановлені для засуджених до громадських робіт. Обчислення строків виконання покарання. Обов'язки адміністрації організацій, в яких засуджені відбувають громадські роботи. Відповідальність засуджених до громадських робіт за порушення порядку і умов відбування покарання.

Правове регулювання і порядок виконання покарання у виді виправних робіт. Органи, які виконують покарання у виді виправних робіт, їх задачі, функції і компетенція. Правовий статус засуджених до виправних робіт. Умови відбування виправних робіт. Обов'язки і заборони, встановлені для засуджених до виправних робіт. Обчислення строків виконання покарання. Обов'язки адміністрації організацій, в яких працюють засуджені до виправних робіт. Порядок утримання коштів із заробітної плати засуджених до виправних робіт. Заходи заохочення і стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до 10

Тема 5. Виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі щодо неповнолітніх і жінок

Порядок притягнення жінок до кримінальної відповідальності. Особливості призначення покарання вагітним жінкам та жінкам, які малолітніх мають дітей.. Законодавче регулювання та особливості виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі щодо засуджених жінок та неповнолітніх. Правовий статус засуджених жінок та неповнолітніх під час відбування покарання. Порядок та умови відбування покарання засудженими жінками та неповнолітніми.

Особливості застосування основних засобів виправлення та ресоціалізації щодо неповнолітніх та жінок.. Система заходів заохочення та стягнення які застосовуються до неповнолітніх та засуджених жінок. Участь громадськості в процесі виправлення та ресоціалізації неповнолітніх засуджених.

Тема 6. Європейський досвід виконання кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі

Аналіз пенітенціарних систем Європейського співтовариства (Великобританії, Польщі, Румунії, Чехії тощо). Історія становлення інституту пробації в зарубіжних країнах. Теоретико-правовий аналіз «служба пробації», функцій на підставі правових актів Європейських країн. Аналіз європейської практики виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі. Використання елементів пробації зарубіжними країнами (випробування, іспитовий строк, залучення громадськості тощо). Обґрунтування доцільності створення в Україні.

Змістовий модуль 3. Проблеми виконання кримінальних покарань пов'язаних з позбавленням волі.

Тема 7. Загальна характеристика позбавлення волі як особливого інституту державного примусу

Позбавлення волі як юридична форма державного примусу. Соціальна роль покарання у виді позбавлення волі. Відповідність соціально-корисних цілей покарання у виді позбавлення волі потребам суспільства. Об'єктивні можливості сучасної пенітенціарної практики. Види позбавлення волі. Зміст покарання у виді позбавлення волі. Порядок та строки призначення покарання у виді позбавлення волі. Правообмеження, що застосовуються до засуджених до позбавлення волі. Елементи кари. Протиріччя, що мають місце при виконанні покарання у виді позбавлення волі. Соціальні та юридичні наслідки позбавлення волі. Виконання покарання у виді позбавлення волі. Установи, які

виконують покарання у виді позбавлення волі та категорії осіб, які в них утримуються. Характеристика основних засобів виправлення і ресоціалізації.

Тема 8. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі в колоніях різних рівнів безпеки

Виправні колонії мінімального рівня безпеки. Категорії осіб, засуджених до позбавлення волі, що відбувають кримінальні покарання у колоніях даного виду. Правовий статус осіб, засуджених до позбавлення волі, які відбувають покарання у виправних колоніях мінімального рівня безпеки.

Виправні колонії середнього рівня безпеки. Категорії осіб, засуджених до позбавлення волі, що відбувають кримінальні покарання у колоніях даного виду. Правовий статус осіб, засуджених до позбавлення волі, які відбувають покарання у виправних колоніях середнього рівня безпеки. Виправні колонії максимального рівня безпеки. Категорії осіб, засуджених до позбавлення волі, що відбувають кримінальні покарання у колоніях даного виду. Правовий статус осіб, засуджених до позбавлення волі, які відбувають покарання у виправних колоніях максимального рівня безпеки. Структурні дільниці виправних і виховних колоній. Правові підстави та порядок тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці карантину, діагностики і розподілу. Правові підстави та порядок тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці ресоціалізації. Правові підстави та порядок тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці посиленого контролю. Правові підстави та порядок тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці соціальної адаптації. Правові підстави та порядок тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці соціальної реабілітації. Особливості зміни умов тримання осіб, засуджених до позбавлення волі.

Тема 9. Особливості відбування покарання у виді позбавлення окремими категоріями засуджених

Порядок притягнення жінок до кримінальної відповідальності. Особливості призначення покарання вагітним жінкам та жінкам, які малолітніх мають дітей. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок та жінок які народили дитину під час відбування покарання відповідно до ст. 83 КК України. Законодавче регулювання та особливості виконання покарання у виді позбавлення волі щодо засуджених жінок. Види виправних колоній в яких відбувають покарання засуджені жінки. Структурні дільниці виправних колоній в яких відбувають покарання засуджені жінки. Правовий статус засуджених жінок під час відбування покарання у виді позбавлення волі. Порядок та умови відбування покарання засудженими жінками. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими вагітними жінками, матерями-годувальницями і жінками які мають дітей віком до трьох років, їх права та обов'язки. Організація та діяльність будинку дитини при виправних колоніях в

яких відбувають покарання жінки. Підстави та порядок проживання жінок засуджених до позбавлення волі, за межами виправної колонії.

Порядок притягнення неповнолітніх до кримінальної відповідальності. Установи виконання покарань щодо неповнолітніх. Правове регулювання виконання покарання у виді позбавлення волі щодо неповнолітніх. Специфічні риси виховних колоній і завдання, поставлені перед ними. Організаційна структура виховних колоній. Порядок, умови та особливості відбування покарання у виховних колоніях. Правовий статус неповнолітніх як суб'єктів кримінально-виконавчих правовідносин. Особливості застосування основних засобів виправлення та ресоціалізації щодо неповнолітніх. Організація загальноосвітнього та професійно-технічного навчання неповнолітніх в умовах виховної колонії. Система заходів заохочення та стягнення які застосовуються до неповнолітніх засуджених. Участь громадськості в процесі виправлення та ресоціалізації неповнолітніх засуджених. Підстави та порядок переведення неповнолітніх засуджених до виправних колоній та залишення у виховній колонії. Діяльність Педагогічної ради, Піклувальної ради та Батьківського комітету виховної колонії. Особливості взаємодії виховних колоній з правоохоронними органами та громадськими організаціями в процесі організації виконання покарання та поступового впливу.

Змістовий модуль 4. Проблеми застосування засобів виправлення та ресоціалізації засуджених

Тема 10. Теоретичні і практичні проблеми виправлення та ресоціалізації засуджених на сучасному етапі розвитку кримінально-виконавчої системи України

Поняття і нормативне закріплення виправлення і ресоціалізації засуджених. Виправлення засуджених як одна з основних цілей кримінально-виконавчого законодавства. Поняття і види основних засобів виправлення і ресоціалізації засуджених.

Режим в системі основних засобів виправлення і ресоціалізації засуджених, його поняття та основні функції. Сфера дії режиму по суб'єктах і в просторі.

Праця як основний засіб виправлення і ресоціалізації засуджених. Правове регулювання і принципи організації праці засуджених. Форми організації праці. Умови та оплата праці засуджених, тривалість робочого часу і його облік. Включення у трудовий стаж часу залучення засуджених до оплачуваної праці. Залучення засуджених до позбавлення волі до робіт без оплати праці. Утримання із заробітку засуджених та їх черговість. Охорона праці, обов'язкове державне страхування і пенсійне забезпечення засуджених до позбавлення волі.

Соціально-виховна робота як засіб виправлення і ресоціалізації засуджених. Задачі, форми і методи виховної роботи з засудженими.

Тема 11. Правове регулювання заходів заохочення та стягнення в місцях позбавлення волі

Правова природа заходів заохочення, їх місце в системі заходів переконання. Класифікація заходів заохочення. Правове регулювання і порядок застосування заходів заохочення. Посадові особи, які застосовують заходи заохочення, їх компетенція. Умови ефективності застосування заходів заохочення. Шляхи вдосконалення заходів заохочення і практики їх застосування. Поняття, правові підстави та порядок застосування умовно-дострокового звільнення засуджених та заміни невідбутої частини покарання більш м'яким.

Поняття дисциплінарної відповідальності засуджених. Система заходів стягнення, що застосовується до засуджених. Правове регулювання і порядок застосування заходів стягнення. Компетенція посадових осіб, які мають право застосовувати заходи стягнення. Поняття злісного порушення встановленого порядку відбування покарання, наслідки визнання засудженого злісним порушником встановленого порядку відбування покарання. Поняття матеріальної відповідальності засуджених. Підстави застосування матеріальної відповідальності. Види та розмір матеріальної відповідальності. Порядок відшкодування збитків заподіяних засудженими під час відбування покарання.

Тема 12. Актуальні проблеми підготовки засуджених до звільнення від відбування покарання та їх соціальної адаптації

Правові підстави і види звільнення засуджених від відбування покарання. Порядок звільнення від відбування покарання у виді позбавлення волі на певний строк (після закінчення строку покарання, за амністією, помилуванням, умовно-достроковим звільненням, за тяжкою хворобою та ін.).

Соціально-правова та психологічна підготовка осіб, звільнених від відбування покарання. Допомога засудженим, звільненим від відбування покарання, у трудовому і побутовому улаштуванні. Взаємодія кримінально-виконавчих установ з органами соціального захисту при звільненні засуджених. Оплата проїзду, забезпечення продуктами харчування, одягом і грошовим утриманням.

Правова природа та підстави встановлення адміністративного нагляду в місцях позбавлення волі. Категорії засуджених, які підпадають під адміністративний нагляд. Додаткові обмеження, покладені на осіб, за якими встановлений адміністративний нагляд. Відповідальність за порушення правил адміністративного нагляду.

Правові підстави і порядок здійснення контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.

1.2. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 1.1 – Розподіл обсягу годин дисципліни за темами і формами вивчення.

№ пп	Найменування розділів і тем	Лекції	Семинар	Самостійн.
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні проблеми кримінально-виконавчого права</i>				
1	Кримінально-виконавча політика на сучасному етапі розвитку	2	2	5
2	Теоретичні проблеми кримінально-виконавчої системи України.			10
3	Проблеми відповідності кримінально-виконавчого законодавства України міжнародним стандартам			10
Разом за змістовим модулем 1		2	2	25
<i>Змістовий модуль 2. Проблеми виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі</i>				
4	Правове регулювання і порядок виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.	4	4	5
5	Виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі щодо неповнолітніх і жінок			10
6	Європейський досвід виконання кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі			10
Разом за змістовим модулем 2		4	4	25
<i>Змістовий модуль 3. Проблеми виконання кримінальних покарань пов'язаних з позбавленням волі</i>				
7	Загальна характеристика позбавлення волі як особливого інституту державного примусу			9
8	Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі в колоніях різних рівнів безпеки	4	4	3
9	Особливості відбування покарання у виді позбавлення окремими категоріями засуджених	2	2	3
Разом за змістовим модулем 3		6	6	15
<i>Змістовий модуль 4. Проблеми застосування засобів виправлення та ресоціалізації засуджених</i>				
10	Теоретичні і практичні проблеми виправлення та ресоціалізації засуджених на сучасному етапі розвитку кримінально-виконавчої системи України	4	2	5
11	Правове регулювання заходів заохочення та стягнення в місцях позбавлення волі			10

Продовження таблиці 1.1				
12	Актуальні проблеми підготовки засуджених до звільнення від відбування покарання та їх соціальної адаптації			10
	Разом за змістовим модулем 4	4	2	25
	Усього годин за дисципліну:	16	14	90

1.3 Методи поточного та підсумкового атестаційного контролю з навчальної дисципліни «Кримінально-виконавче право»

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- поточне тестування після вивчення кожної теми;
- поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля;
- оцінка за самостійну роботу;
- іспит.

Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із студентами під час лекцій, практичних занять та консультацій.

Бали, які набрані студентом під час поточного контролю, дораховуються до модульних оцінок.

В кінці семестру, студент може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40% підсумкової оцінки – на екзамені. Складання екзамену є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для студентів, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо студент виконав всі види робіт протягом семестру (з мінімальними вимогами до знань) та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати екзамен. Повторне складання екзамену з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.

Семестровий контроль за результатами вивчення дисципліни проводиться в останній атестаційний тиждень семестру (сесію) шляхом зваженого додавання результатів модульного контролю та постановки підсумкової оцінки до екзаменаційної відомості. За результатами третього модуля виставляється екзаменаційна оцінка відповідно до шкали оцінювання, що наведена в наступному розділі.

Екзаменаційні білети знаходяться в пакеті документів на дисципліну.

Робота на семінарському занятті

Усне опитування - включає в себе опитування за будь-яким питанням, винесеним на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших студентів, запитання студентів до інших студентів, відповідей інших

студентів, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше), відповіді на контрольні питання з теми семінарського заняття.

Оцінюючи відповідь, викладач керується такими критеріями, як: правильність відповідей на питання, повнота і конкретність відповіді, ступінь використання наукових і нормативних джерел, уміння пов'язати теорію з практикою, логіка і аргументованість викладу думок, культура мови.

Вирішення практичних ситуаційних завдань проводиться письмово на кожному занятті з тієї чи іншої теми. Викладач викликає декілька студентів та пропонує їм для вирішення задачі, які студент повинен вирішити самостійно в письмовому вигляді з необхідною аргументацією та посиланням на законодавство. Для цього необхідно всебічно вивчити викладену в задачі ситуацію, дати їй правову оцінку і на підставі відповідних нормативних актів, грамотного тлумачення правових норм, що підлягають застосуванню, сформулювати правильне і обґрунтоване рішення.

Оцінюючи вирішення задачі, викладач керується такими критеріями: повнота та послідовність відповіді, правильність нормативного та наукового обґрунтування.

2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

2.1 Тема 1. Кримінально-виконавча політика на сучасному етапі розвитку

(2 год.)

План заняття

1. Кримінально-виконавча політика України: поняття, зміст і завдання.
2. Фактори, суб'єкти формування кримінально-виконавчої політики
3. Форми реалізації кримінально-виконавчої політики
4. Характеристика сучасної кримінально-виконавчої політики України та основні напрями її удосконалення.

Теми рефератів:

1. Цілі і завдання кримінально-виконавчої та пенітенціарної політики в Україні.
2. Проблеми розвитку кримінально-виконавчого права України.
3. Реформування кримінально-виконавчої системи в незалежній Україні.

Практичні завдання

1. Визначте комплексні інститути кримінального та кримінально-виконавчого права України.
2. Визначте завдання міжнародного співробітництва у галузі виконання покарань.

3. Вирішіть завдання:

Нормами якої галузі права регулюються такі правовідносини:

- Направлення судом копії обвинувального вироку, що набрав законної сили, яким особу засуджено до покарання у виді громадських робіт, разом із розпорядженням про виконання вироку, до кримінально-виконавчої інспекції за місцем проживання засудженого.

- Порядок розгляду судом за місцем відбування засудженим покарання питання про умовно-дострокове звільнення засудженого від відбування покарання.

- Виконання Державною виконавчою службою покарання у виді конфіскації майна.

- Регулювання тривалості робочого часу, охорони праці засуджених до покарання у виді позбавлення волі.

- Проведення санітарно-протиепідемічної роботи у виправних колоніях.

- Організація і проведення соціально-виховної роботи з засудженими до покарання у виді позбавлення волі на певний строк.

- Порядок просування по службі осіб начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України.

- Порядок примусового виконання покарання у виді конфіскації майна в процесі виконавчого провадження.

4. Визначте, в яких випадках згідно з КВК України слідчі ізолятори виконують функції установ виконання покарань.

Література до теми:

1. Калюжний Р.А., Сергєєв І.С. Актуальні засади побудови пенітенціарної доктрини та пенітенціарної політики // Проблеми пенітенціарної теорії і практики: Щорічний бюлетень Київського інституту внутрішніх справ / Редкол.: Г.О. Радов (гол. ред.) та ін. – К.: КІВС, “Видавництво СФЕРА”, 1999. – №4. – С. 6–10.

2. Калюжний Р.А., Шкарупа В.К., Горобець Г.Т. Пенітенціарна політика (історико-правовий огляд виникнення і розвитку) // Бюлетень Київського інституту внутрішніх справ (Проблеми пенітенціарної теорії і практики). – К.: РВВ КІВС при УАВС, 1996. – С. 55.

3. Ковітіді О.Ф. Про вдосконалення кримінальної політики та законодавства кримінального профілю // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ, 1999. – № 2. – С. 28.

4. Радов Г.О. Пенітенціарна ідея. Думки на тему. – К.: МП “Леся”, 1997. – 286 с.

5. Радов Г.О. Першочергові проблеми пенітенціарної політики України на сучасному етапі // Бюлетень Київського інституту внутрішніх справ (Проблеми пенітенціарної теорії і практики). – К.: РВВ КІВС при УАВС, 1996. – С. 12.

6. Радов Г.О. Роль та місце пенітенціарної системи в структурі державного управління України // Бюлетень Київського інституту внутрішніх

справ (Проблеми пенітенціарної теорії і практики). – К.: РВВ КІВС при УАВС, 1997. – С. 5.

7. Романенко О.В. До питання участі громадянського суспільства в формуванні пенітенціарної політики в Україні // Проблеми пенітенціарної теорії і практики: Щорічний бюлетень Київського інституту внутрішніх справ / Редкол.: Г.О. Радов (гол. ред.) та ін. – К.: КІВС, “Видавництво СФЕРА”, 1999. – №4. – С. 11-14.

8. Романенко О.В. Сутність пенітенціарної функції демократичної правової держави // Бюлетень Київського інституту внутрішніх справ (Проблеми пенітенціарної теорії і практики). – К.: РВВ КІВС при УАВС, 1997. – С. 53.

9. Трубніков В.М. Кримінально-виконавче право в системі права України // Правова система України: теорія і практика. – К.: Ін-т держави і права, 1993. – С. 450-452.

10. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / І.Г.Богатирьов, О.М.Джужа, О.І.Богатирьова, Є.М.Бодюл та інші.; За заг. ред.. докт. Юрид. наук, проф.. І.Г.Богатирьова. – К.: Атіка, 2014. – 344 с.

2.2 Тема 2. Правове регулювання і порядок виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі

(4 год.)

План заняття

1. Види кримінальних покарань, не пов'язаних з ізоляцією від суспільства. Порядок і умови виконання покарання у виді штрафу.
2. Порядок і умови виконання покарання у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.
3. Порядок і умови виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.
4. Порядок і умови виконання покарання у виді громадських і виправних робіт.

Теми рефератів:

1. Зміст та мета застосування кримінального покарання у виді штрафу.
2. Конфіскація майна як кримінальне покарання майнового характеру.
3. Світовий досвід застосування покарання у виді громадських робіт.
4. Роль і місце органів місцевого самоврядування при виконанні покарання у виді громадських робіт.

Практичні питання

1. Підготуйте проект скарги засудженого на дії адміністрації арештного дому, які порушили право засудженого на правову допомогу.

2. Складіть проект постанови про заохочення засудженого до покарання у виді арешту.

3. Вирішіть задачу:

а) Вироком Деснянського районного суду м. Чернігова від 6 червня 2014 року Онищук був засуджений за злочин, передбачений ст. 257 КК України до покарання у виді позбавлення волі на строк сім років з конфіскацією майна. Вирок суду був оскаржений в апеляційному порядку і ухвалою апеляційного суду від 3 жовтня 2014 року залишений без змін. Після повернення справи з апеляційної інстанції 5 жовтня 2014 року, 7 жовтня суд надіслав копію вироку, виконавчий лист до відділу державної виконавчої служби Деснянського районного управління юстиції м. Чернігова - за місцезнаходженням квартири, що належала на праві власності засудженому, - у Деснянському районі. Під час виконання вироку в процесі виконавчого провадження, державним виконавцем було встановлено, що стосовно засудженого у відділі ДВС Деснянського районного управління юстиції м. Чернігова перебувають на виконанні виконавчі документи щодо стягнення з Онищука коштів на відшкодування заподіяної ним майнової шкоди; квартира засудженого перебувала під заставою комерційного банку; крім квартири у власності засудженого були автомобіль, кошти на рахунку в банку.

Проаналізуйте, чи суд направив копію вироку і виконавчий лист за належним місцем виконання вироку. Чи може бути звернене стягнення на зазначене вище майно засудженого на виконання вироку в частині конфіскації майна?

б) Засуджений до покарання у виді арешту Хоменко звернувся до адміністрації арештного дому за місцем засудження з проханням направити його для відбування покарання до іншого арештного дому, який знаходиться в районі проживання засудженого, оскільки в цьому регіоні для його здоров'я більш сприятливий клімат.

Яке рішення в цьому випадку має прийняти начальник арештного дому?

в). Засуджений до покарання у виді арешту Стичкін звернувся до адміністрації арештного дому з клопотанням про надання йому можливості короткочасного виїзду за межі арештного дому у зв'язку з винятковою обставиною – смертю матері.

Яке рішення в цьому випадку має прийняти начальник арештного дому?

г). Під час перевірки дотримання законності в арештному домі прокурором встановлено, що в одній із камер, де утримувалися неповнолітні засуджені, також були поміщені обвинувачені Киреев та Сидорчук, яким виповнилося 20 та 23 роки. Крім цього, у результаті перевірки з'ясовано, що ще одному мешканцю цієї ж камери Потапенку тиждень тому виповнилося 18 років. Начальник арештного дому пояснив, що за законом, як виняток, допускається в камері з неповнолітніми утримувати дорослих засуджених. *Яке рішення повинен прийняти прокурор у даному випадку?*

д). Засуджений до покарання у виді арешту Данилов відмовився виконувати роботи з ремонту будівлі арештного дому, мотивуючи це відсутністю у нього необхідної професійної підготовки та релігійними

переконаваннями. Унаслідок цього до засудженого застосовано стягнення у виді поміщення у карцер строком на десять днів.

Чи правомірно в цьому випадку на засудженого накладено стягнення? Які посадові особи мають право накладати стягнення на засуджених до покарання у виді арешту

Література до теми:

1. Інструкція про проведення виконавчих дій // Наказ Міністерства юстиції України від 15 грудня 1999 р. № 74/5.

2. Інструкція про порядок виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та здійснення контролю щодо осіб, засуджених до таких покарань: Наказ Державного департаменту України з питань виконання покарань від 19.12.2003 р. №270/1560. «Про затвердження Інструкції про порядок виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та здійснення контролю щодо осіб, засуджених до таких покарань»

3. Богатирьов І.Г. Місце та роль виправних робіт без позбавлення волі у кримінальному законодавстві // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. – 2001. – № 6. – С. 133–139.

4. Баулін Ю.В. Виправні роботи за проектом КК України // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. – 2001. – № 6. – С. 199–204.

5. Богатирьов І.Г. Порядок та організація виконання покарань у виді виправних робіт // Проблеми пенітенціарної теорії і практики: Щорічний бюлетень Київського інституту внутрішніх справ / Редкол.: В.М. Синьов (голов. ред.) та ін. – К.: КІВС, “МП Леся”, 2002. – С. 54–58.

6. Богатирьов І.Г. Кримінально-виконавче право України: Підручник. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «правова єдність», 2008 – 352 с.

7. Богатирьов І. Г. Кримінально-виконавча інспекція як суб'єкт запобігання злочинам : [монографія] / І. Г. Богатирьов, С. І. Халимон. – Х. : Харків юридичний, 2009. – 320 с.

8. Богатирьов І.Г., Кубрак В.М. Деякі питання застосування заходів заохочення і стягнення до осіб, які відбувають виправні роботи без позбавлення волі // Проблеми пенітенціарної теорії і практики. – 2001. – № 6. – С. 158–162.

9. Вартилицька І.А. Виправні роботи без позбавлення волі в Україні: теоретичні аспекти та практика застосування на сучасному етапі: Автореф. дис. канд. ют. наук. – К., 1997. – 19 с.

10. Вербенський М.Г. Покарання, не пов'язані з позбавленням волі: загальна характеристика і проблеми застосування // Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.–Х.: “Юрінком Інтер”, 2002. – С. 86–89.

11. Гура Р.М. Застосування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю // Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування: Матер. міжнар. наук.-практ. конф. / Редкол.: Сташис В.В. (голов. ред.) та ін. – К.–Х.: “Юрінком Інтер”, 2002. – С. 96–98.

12. Дрьомін В. Соціальні та правові підстави застосування в Україні покарань, альтернативних позбавленню волі // Право України. – 2000. – № 6. – С. 27.

13. Ткачевский Ю.М. Прогрессивная система исполнения уголовных наказаний: Учебное пособие. – М.: Зерцало, 1997. – 144 с.

14. Фролов Ю. Позбавлення права займати певні посади в системі кримінальних покарань // Радянське право. – 1985. – № 7. – С. 45–49.

15. Шабас М. Порядок і умови виконання покарання у вигляді конфіскації майна // Радянське право. – 1984. – № 10. – С. 41–43.

2.3 Тема 3. Особливості відбування покарання у виді позбавлення в колоніях різних рівнів безпеки

(4 год.)

План заняття

1. Види установ, що виконують кримінальне покарання у виді позбавлення волі на певний строк
2. Кримінально – виконавчі установи закритого типу (виправні колонії).
 - 2.1 Виправні колонії мінімального рівня безпеки
 - 2.2 Виправні колонії середнього рівня безпеки.
 - 2.3 Виправні колонії максимального рівня безпеки.

Теми рефератів:

1. Міжнародно-правові акти в системі джерел кримінально-виконавчого законодавства України.
2. Закріплення в міжнародних актах правового статусу засуджених.
3. Порядок виконання покарань у виді позбавлення волі в країнах Америки та Європи.
4. Актуальні проблеми зміни підходу до організації виконання покарання у виді довічного позбавлення волі в Україні.

Практичні питання

1. Складіть проект скарги засудженого на дії адміністрації виправної колонії, пов'язані з порушенням кримінально-виконавчого законодавства, що регулює порядок залучення до праці засуджених до покарання у виді позбавлення волі на певний строк.

2. Порівняйте умови праці засуджених до обмеження волі, позбавлення волі на певний строк за кримінально-виконавчим законодавством України.

3. Порівняйте правове регулювання реалізації права засуджених на охорону здоров'я при виконанні покарань у виді обмеження волі, позбавлення волі на певний строк.

Вирішіть задачі:

а). Гуміленко, умовно-достроково звільнений від відбування покарання, звернувся до органів внутрішніх справ з проханням виготовити йому закордонний паспорт для виїзду у Грецію, з тим, щоб побачитися з тяжко хворим сином напередодні складної операції. Начальник відділу паспортної і міграційної служби відмовив Гуміленку у виготовленні закордонного паспорта, пояснивши, що на час умовно-дострокового звільнення відносно нього встановлюється іспитовий строк, і тому він не може залишити межі України.

Чи правомірні дії начальника паспортної та міграційної служби?

б). Засуджений Пархоменко, який відбував покарання у колонії максимального рівня безпеки, звернувся до начальника колонії з проханням перевести його в безпечне місце, тому що він неодноразово отримував анонімні письмові записки з погрозою вбивства за те, що ним не повернуто картярського боргу.

Яке рішення по забезпеченню права засудженого на особисту безпеку повинен прийняти начальник колонії?

в). На будівельному комбінаті, де працювали окремі категорії засуджених, виникла пожежа, збитки від якої склали 133,5 тис. грн. З'ясувалося, що пожежа сталася тому, що засуджені Коваленко і Волосний, які виконували окремі види робіт на комбінаті, палили в цеху, а недопалки викинули у сміття, де знаходилися дерев'яні стружки. У зв'язку з цим начальник колонії видав наказ про перерахування з особових рахунків засуджених Коваленка і Волосного грошових коштів будівельному комбінату для відшкодування збитків.

Чи правомірні дії начальника колонії?

г) Андрійченко вироком суду засуджений до покарання у виді арешту на строк 5 місяців, направлений для відбування покарання у слідчий ізолятор за місцем його проживання. Під час відбування покарання Андрійченко побажав відправити лист на ім'я прокурора, а також попросив надати йому побачення з захисником. Адміністрація установи, отримавши лист від засудженого, переглянула його і в той самий день повернула засудженому, зазначивши, що не може цей лист надіслати адресату, оскільки в останньому засуджений вживає ненормативну лексику, деякі його висловлювання є некоректними і неетичними. Прохання надати засудженому побачення з захисником адміністрація слідчого ізолятора задовольнила.

Проаналізуйте, чи дотримано в даній ситуації норм, що регулюють порядок виконання покарання у виді арешту засудженим, адміністрацією установи.

д) Сидоренко, військовослужбовець Збройних Сил України у військовому званні капітана, вироком суду засуджений за хуліганство до покарання у виді арешту на строк шість місяців, і направлений для відбування покарання на гауптвахту. На гауптвахті Сидоренко був поміщений у загальну камеру з військовослужбовцями у військовому званні сержанта, старшини. Під час відбування покарання Сидоренко сумлінно ставився до занять із стройової підготовки, роботи на військових об'єктах. У зв'язку з цим начальник органу

управління Служби правопорядку в гарнізоні, де відбував кримінальне покарання засуджений, звернувся з поданням до начальника органу управління служби правопорядку в гарнізоні, де проходив службу Сидоренко, щодо застосування до нього заходу заохочення у виді зарахування часу відбування арешту до загального строку військової служби повністю, а також про виплату засудженому окрім окладу за військове звання, також премії та надбавки за спортивне звання – майстер спорту.

Проаналізуйте, чи дотримано у даному випадку положень законодавства, що регулює порядок виконання покарання.

Література до теми:

1. Беца О., Іванова О. Про розробку політики держави у сфері реабілітації осіб, звільнених з місць позбавлення волі // Соціальна політика і соціальна робота. – 2003. - № 1. - С. 23-37.

2. Гречанюк С. Шляхи удосконалення діяльності персоналу пенітенціарних установ при організації виховно-виправного процесу // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 3. – С. 134-136.

3. Кримінально-виконавче право України: Підручник / В.М. Трубников, В.М. Харченко, О.В. Лисодід, Л.П. Оніка, А.Х. Степанюк; За ред. В.М. Трубникова. – Харків: Право, 2001. - 384 с.

4. Кримінально-виконавчий кодекс України: Офіц. видання. – К.: Концерн „Видавничий Дім „Ін Юре”, 2004. – 208 с.

5. Романенко О.В. Пенітенціарна функція демократичної правової держави та роль громадянського суспільства в механізмі її реалізації: Дис. ... канд. юрид. наук: 12. 00. 08. / НАВСУ. – К., 2004. - 201 с.

6. Рудник В.И. Отрицательные последствия применения наказания в виде лишения свободы и основные меры их нейтрализации. – Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. – К.: КВШ МВД СССР, 1990. – 24 с.

7. Шулежко Т.А. Особливості карально-виховного впливу на неодноразово судимих до позбавлення волі жінок, які відбувають покарання у виправно-трудовах установах: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / УАВС. – К., 1996. - 24 с.

8. Яковець І. Проблема визначення виду режиму установи виконання покарань // Право України. – 2003. - № 11. – С. 120-123.

2.4 Тема 4 Особливості відбування покарання у виді позбавлення окремими категоріями засуджених

(2 год.)

План заняття

1. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими жінками

2. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі неповнолітніми

Теми рефератів:

1. Міжнародні стандарти, щодо притягнення до кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

2. Правовий статус неповнолітніх як суб'єктів кримінально-виконавчих правовідносин.

3. Соціально-демографічна та кримінально-правова характеристика неповнолітніх засуджених.

4. Соціально-психологічні проблеми підготовки неповнолітніх засуджених до життя на волі.

Практичні питання

Вирішить задачі:

а) Засуджена до 5 років позбавлення волі Дем'яненко після відбуття двох років визначеного строку покарання допустила порушення режиму: була затримана в житловій зоні під час самовільного пересування з їдальні у гуртожиток в одиночку, про що було складено акт про порушення режиму відбування покарання. Начальник установи, розглянувши матеріали виніс постанову про поміщення засудженої Дем'яненко за злісне порушення режиму відбування покарання в дисциплінарний ізолятор строком на 10 діб.

Чи правильно було накладено дисциплінарне стягнення на засуджену Дем'яненко?

Дайте поняття злісному порушенню режиму тримання і які правові підстави визнання засудженого злісним порушником?

б) Після відбуття одного місяця покарання в колонії середнього рівня безпеки засуджена Шевченко звернулася із проханням до адміністрації надати їй одне тривале побачення з чоловіком та дітьми, які вже прибули на короткострокове побачення.

Яке рішення може прийняти адміністрація?

в) Засуджена до 7 років Агапова відбуває покарання в колонії середнього рівня безпеки за вчинення злочину, передбаченого ч.2 ст. 121 КК України. Після відбуття 2 років покарання вона звернулася до адміністрації колонії з проханням про умовно-дострокове звільнення. За весь період відбування покарання засуджена характеризувалась позитивно.

Роз'ясніть Агаповій підстави і порядок умовно-дострокового звільнення від відбування покарання? Яке рішення повинна прийняти адміністрація?

г) Засуджена до 2 років позбавлення волі Белова під час відбування покарання захворіла на відкриту форму туберкульозу.

Яких заходів має вжити адміністрація виховної колонії щодо подальшого відбування покарання засудженою?

д) Чумакова С.Л. засуджена за ст. 185 ч.2 КК України до 3 років позбавлення волі під час відбування покарання завагітніла.

Яких заходів має вжити адміністрація виховної колонії щодо подальшого відбування покарання засудженою?

е) Іванова С.Д. відбуває покарання у виді 5 років позбавлення волі у виправній колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання, працює швачкою-мотористкою і знаходиться на четвертому місяці вагітності. Засуджена звернулась до начальника відділення соціально-психологічної служби з проханням роз'яснити їй права щодо подальшого відбування покарання.

Дайте відповідь засудженій щодо подальшого відбування покарання та правового статусу з посиланням на норми чинного законодавства.

ж) Власенко З.Л. засуджена за ст. 185 ч.5 КК України до 7 років позбавлення волі в період відбування покарання завагітніла і звернулася до адміністрації колонії з проханням звільнити її від відбування покарання відповідно до ст. 83 КК України.

Яких заходів має вжити адміністрація колонії в даній ситуації?

Який порядок звільнення від відбування покарання на підставі ст. 83 КК України?

з) Засуджена Дудко С.В. 1941 року народження, відбуває покарання у виправній колонії мінімального рівня безпеки. Через шість місяців закінчується строк відбування покарання. Засуджена втратила усі соціально-корисні зв'язки, не має постійного місця проживання, втратила документи, крім того має хронічні хвороби загального характеру.

Яких заходів має вжити адміністрація колонії при підготовці засудженої до звільнення? Відповідь обґрунтуйте з посиланням на законодавство.

Література до теми:

1. Кримінально-виконавче право України. Підручник. За ред. О.М. Джужи. Київ. Атіка. 2010

2. Правова та соціально-виховна робота із засудженими жінками. Навчально-методичний посібник. За заг. ред. Н.Г. Калашнік. Чернігів. 2008.

3. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України // Відомості Верховної Ради. – 1995. □ № 6 □ Ст. 35

4. Конвенція ООН про права дитини // Права людини і професійні стандарти для працівників пенітенціарної системи в документах міжнародних організацій. — К.: Сфера, 2002. — 243с.

5. Права людини і професійні стандарти для працівників пенітенціарної системи в документах міжнародних організацій. — К.: Сфера, 2002. — 293 с.

6. «Про затвердження Типового положення про будинок дитини при виправній колонії» наказ Міністерства юстиції від 21.03.2013 №500/5/219.

7. «Про затвердження Інструкції про умови праці та заробітну плату засуджених до обмеження або позбавлення волі» наказ Міністерства юстиції від 07.03.2013 №396/5.

8. «Про затвердження Порядку організації виробничої діяльності та залучення засуджених до суспільно-корисної праці на підприємствах

виправних центрів, виправних колоній Державної кримінально-виконавчої служби України» наказ Міністерства юстиції від 03.01.2013 №26/5.

9. «Про затвердження Положення про педагогічну раду виховної колонії та Типового положення про батьківський комітет» наказ Міністерства юстиції від 09.01.2013 №65/5.

10. «Про затвердження Порядку взаємодії установ виконання покарань та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк» наказ Міністерства юстиції, Міністерства соціальної політики України, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство внутрішніх справ України від 28.03.2012 №478/5/180/375/212/258.

11. «Про затвердження Порядку подання до Адміністрації Президента України матеріалів за клопотаннями засуджених про помилування та виконання указів Президента України про помилування» наказ Міністерства юстиції України від 28 вересня 2012 №1439/5.

12. «Про затвердження Інструкції про порядок надання засудженим короткочасних виїздів за межі установ виконання покарань» наказ Міністерства юстиції України від 22 листопада 2011 №336/5.

13. «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що надають соціальні послуги бездомним громадянам» наказ ДДУПВП від 19 лютого 2009 № 70/411/101/65/19/32.

2.5 Тема 5 Теоретичні і практичні проблеми виправлення та ресоціалізації засуджених на сучасному етапі розвитку кримінально-виконавчої системи України

(4 год.)

План заняття

1. Проблема співвідношення понять “виправлення” і “ресоціалізація” засуджених.
2. Режим як засіб виправлення та окремі проблеми його забезпечення.
3. Суспільно корисна праця засуджених: проблеми та перспективи.
4. Виховний вплив на засуджених до позбавлення волі

Теми рефератів:

1. Виправлення засуджених як одна з основних цілей кримінально-виконавчого законодавства України.
2. Поняття, види і нормативне закріплення основних засобів виправлення засуджених до позбавлення волі на певний строк.
3. Правова природа, цілі та правове регулювання праці засуджених.

Практичні питання

Вирішить задачі

а). Адміністрація установи за підсумками місяця утримала із заробітку засудженого Аушева вартість одягу, харчування та комунальних послуг. Засуджений, як було встановлено перевіркою, має інвалідність II групи.

Яким чином проводяться утримання із заробітку засудженого? Яке рішення слід прийняти за результатами перевірки щодо засудженого Аушева?

б). Засуджений Хропатий, що відбув сім місяців покарання у виді позбавлення волі, звернувся до адміністрації установи з клопотанням про надання йому трудової відпустки.

Як повинна відреагувати адміністрація установи?

в). Засуджений Колос відмовився від вимог адміністрації щодо виходу на роботу в суботу, мотивуючи тим, що субота є вихідним днем.

Чи вважається така відмова порушенням трудової дисципліни?

г). П'ятнадцятирічний засуджений Зуб, який відбував покарання у виховній колонії (ВК), у зв'язку з виробничою необхідністю був направлений адміністрацією ВК на нічну зміну до столярних майстерень.

Чи є законними такі дії адміністрації ВК?

д). Засуджений Юшко, якому виповнилося 60 років, був залучений за рішенням адміністрації установи до праці, але він регулярно відмовлявся від виходу на роботу. Адміністрація установи застосувала до засудженого заходи дисциплінарного впливу за відмову від виходу на роботу.

Чи законне таке рішення адміністрації установи?

ж). Громадянин вперше засуджений за вчинення злочину, передбаченого ст. 257 КК України до покарання у виді позбавлення волі на строк п'ять років з повною конфіскацією майна.

В якій установі він буде відбувати основне покарання? В який орган (установу) суд повинен направити передбачені законодавством документи для виконання покарання у виді конфіскації майна?

з). Громадянин вироком суду за злочин, передбачений ч.1 ст. 307 КК України, засуджений до покарання у виді позбавлення волі на строк чотири роки і звільнений від відбування покарання з випробуванням, з покладенням на нього обов'язків повідомляти про зміну місця проживання, роботи або навчання; періодично з'являтися для реєстрації.

У який орган суд повинен направити копію вироку з розпорядженням про його виконання для здійснення контролю за поведінкою засудженого?

в). Засуджений до позбавлення волі Галушкін направив письмове звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, в якому прохав Уповноваженого внести на розгляд Верховної Ради України законопроект про надання щорічних відпусток засудженим до позбавлення волі, що відповідало б Конституції України та міжнародним документам.

Чи мають право засуджені до позбавлення волі звертатися до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини? Яку відповідь повинен дати Уповноважений Верховної Ради України з прав людини засудженому Галушкіну?

Які міжнародні документи передбачають право працюючих засуджених на відпустки?

і). Начальник відділення нагадав засудженому Розумовському, який відбував покарання у виді позбавлення волі у виправній колонії мінімального рівня безпеки, що коли він не буде перевиконувати норми виробітку, то адміністрація колонії не буде звертатися до суду з клопотанням про включення часу його роботи в колонії у загальний трудовий стаж.

Поясніть правомірність дій начальника відділення.

Література до теми:

1. Закон України «Про зайнятість населення» від 5 липня 2012 року // Відомості Верховної Ради України. - 2013. - №24. - Ст. 243.

2. Закон України «Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк» від 17 березня 2011 року // Відомості Верховної Ради України.- 2011.- № 38.- Ст.380.

3. Скибицкий В. В. Освобождение от уголовной ответственности и отбывания наказания. - К.: Наук, думка, 1987.

4. Рудник В. І. Позбавлення волі: Негативні наслідки їхньої нейтралізації. - К., 1999.

5. Трубников В. М. Социальная адаптация освобожденных от отбывания наказания. - Х., 1990.

ДОДАТКИ

Додаток А – Орієнтовний перелік питань на екзамен

1. Поняття кримінально-виконавчого права.
2. Історія трансформації і становлення кримінально-виконавчого права з виправно-трудового.
3. Принципи кримінально-виконавчого права.
4. Міжнародно-правові акти як джерела кримінально-виконавчого права.
5. Поняття правового положення засудженого.
6. Правове положення осіб, які відбувають покарання у вигляді позбавлення волі.
7. Значення участі громадськості в діяльності установ і органів, що виконують кримінальні покарання.
8. Форми участі громадськості в роботі установ і органів, що виконують покарання.
9. Правове регулювання участі громадськості в роботі установ і органів, що виконують покарання.
10. Контроль громадськості за виконанням кримінальних покарань.
11. Спостережні комісії та їх роль у виправленні засуджених.
12. Склад спостережної комісії та порядок її формування.
13. Завдання і функції спостережної комісії.
14. Поняття і місце покарань, альтернативних позбавленню волі, в системі кримінальних покарань.
15. Функції кримінально – виконавчих інспекцій.
16. Порядок виконання покарання у виді конфіскації майна.
17. Дії державного виконавця щодо виконання вироку про конфіскацію майна.
18. Порядок виконання покарання у виді штрафу. Наслідки ухилення від сплати штрафу. Закінчення виконавчих дій.
19. Порядок виконання покарання у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.
20. Порядок виконання покарання у виді тримання у дисциплінарному батальйоні.
21. Режим у дисциплінарному батальйоні.
22. Короточасні виїзди засуджених військовослужбовців за межі дисциплінарного батальйону.
23. Одержання засудженими військовослужбовців посилок (передач) та бандеролей.
24. Праця засуджених військовослужбовців.
25. Соціально – виховна робота із засудженими військовослужбовцями.
26. Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до засуджених військовослужбовців. Порядок їх застосування.
27. Матеріально – побутове та медичне забезпечення засуджених військовослужбовців.
28. Правові підстави звільнення засуджених військовослужбовців від відбування покарання.
29. Порядок виконання кримінального покарання у виді службових обмежень для військовослужбовців.
30. Особливості відбування засудженими військовослужбовцями кримінального покарання у виді арешту
31. Порядок виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатись певною діяльністю.
32. Права та обов'язки кримінально – виконавчої інспекції щодо виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатись певною діяльністю.
33. Правовий статус засуджених до покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.
34. Наслідки ухилення від відбування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.
35. Порядок виконання покарання у виді громадських робіт.

36. Умови відбування покарання у виді громадських робіт.
37. Функції кримінально-виконавчої інспекції щодо забезпечення виконання кримінального покарання у виді громадських робіт.
38. Обчислення строку покарання у виді громадських робіт.
39. Порядок виконання покарання у виді виправних робіт.
40. Умови відбування покарання у виді виправних робіт.
41. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або повноваженого ним органу за місцем відбування засудженими покарання у виді виправних робіт.
42. Порядок здійснення контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.
43. Функції, що здійснюються працівниками кримінально – виконавчої інспекції, щодо контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.
44. Відповідальність осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.
45. Підстави та порядок зняття з обліку осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.
46. Місця відбування покарання у виді арешту.
47. Порядок і умови виконання покарання у виді арешту.
48. Правове положення осіб, засуджених до кримінального покарання у виді арешту.
49. Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до арешту.
50. Особливості відбування арешту засудженими військовослужбовцями.
51. Направлення осіб, засуджених до обмеження волі, для відбування покарання.
52. Обчислення строку покарання у виді обмеження волі.
53. Порядок і умови відбування покарання у виді обмеження волі.
54. Правове положення осіб, засуджених до кримінального покарання у виді обмеження волі.
55. Соціально-виховна робота із засудженими до обмеження волі.
56. Участь осіб, засуджених до кримінального покарання у виді обмеження волі, в самодіяльних організаціях.
57. Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі.
58. Порядок застосування до засуджених, які відбувають покарання у виді обмеження волі, заходів заохочення і стягнення.
59. Історія виникнення та розвитку слідчих ізоляторів.
60. Місце та роль слідчих ізоляторів в Кримінально – виконавчій системі України.
61. Структура слідчого ізолятору.
62. Категорії осіб, які утримуються в слідчих ізоляторах.
63. Правове положення осіб, засуджених до позбавлення волі, які залишені в слідчому ізоляторі для роботи з господарського обслуговування.
64. Порядок і умови виконання запобіжного заходу у виді тримання під вартою.
65. Правове становище осіб, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення.
66. Режим у місцях попереднього ув'язнення.
67. Матеріально-побутове забезпечення і медичне обслуговування осіб, взятих під варту.
68. Заходи безпеки і підстави для застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї.
69. Підстави та порядок звільнення осіб, щодо яких як запобіжний захід обрано взяття під варту.
70. Правові підстави направлення засуджених до позбавлення волі до виправних та виховних колоній.
71. Умови відбування покарання у виховних та виправних колоніях.
72. Правові наслідки відбування покарання у виді позбавлення волі.
73. Зміст кримінального покарання у виді позбавлення волі.

74. Визначення виду виправної колонії відповідно до класифікації осіб, засуджених до позбавлення волі.
75. Основні засоби виправлення та ресоціалізації осіб, засуджених до позбавлення волі.
76. Правові підстави і порядок прийому осіб, засуджених до кримінального покарання у виді позбавлення волі, до установ виконання покарань.
77. Склад та порядок роботи комісії із прийому осіб, засуджених до позбавлення волі, до установ виконання покарань.
78. Роздільне тримання засуджених до позбавлення волі у виправних і виховних колоніях.
79. Права і обов'язки засуджених до позбавлення волі.
80. Відбування засудженими всього строку покарання в одній виправній чи виховній колонії.
81. Виправні колонії мінімального рівня безпеки.
82. Правовий статус осіб, засуджених до позбавлення волі, які відбувають покарання у виправних колоніях мінімального рівня безпеки.
83. Виправні колонії середнього рівня безпеки.
84. Правовий статус осіб, засуджених до позбавлення волі, які відбувають покарання у виправних колоніях середнього рівня безпеки.
85. Виправні колонії максимального рівня безпеки.
86. Правовий статус осіб, засуджених до позбавлення волі, які відбувають покарання у виправних колоніях максимального рівня безпеки.
87. Структурні дільниці виправних і виховних колоній.
88. Особливості зміни умов тримання осіб, засуджених до позбавлення волі.
89. Суспільно-корисна праця як основний засіб виховного впливу на осіб, засуджених до позбавлення волі.
90. Умови праці осіб, засуджених до позбавлення волі. Робочій час та понад урочні роботи осіб, засуджених до позбавлення волі. Час відпочинку, охорона праці та правила техніки безпеки.